

MARESME GEGANT

NÚM. 9

GENER—2011

La nostra web : <http://webs.gegants.cat/maresme>



*Fa 20 anys que l'elegim, i en
fa 20 que ens trobem!*

Bones festes i feliç 2011!



XXè.
A
N
I
V
E
R
S
A
R
I

HISTÒRIA DE LA COORDINADORA

(I^a PART) Els precedents...

Fa poc, a Badalona, se celebrà la 20^a **Trobada de Gegants del Maresme** en una data rodona: **10-10-2010**. Es curiós perquè si sumes la xifra del dia i la del mes et sortirà un altre número rodó: **20**. 20 són les pubilles ja elegides des de Sant Pol de Mar, fins a Sant Andreu de Llaveneres. 20 també són els anys que té la nostra coordinadora: la Coordinadora de Geganters del Maresme. Enguany, 2011, podem celebrar aquest fet. I és que fa dues dècades que, a proposta d'una colla amb empena, va sorgir la idea d'agrupar-se més per fer-nos potents tots units.



Trobada en motiu del bateig, l'any 1987, dels gegants de Sant Vicenç de Montalt. Foto: Arxiu Ferragut (Vilafranca del Penedès)

Tot plegat sorgeix a ran del despertar, de la aparent letargia, de la cultura catalana. El Maresme ja compta amb gegants des del segle XVII. Però no és fins a finals del 70 quan tot comença a funcionar tal i com ho coneixem avui en dia. Així doncs, les manifestacions populars, en caire festiu català, tornen a sortir al carrer. La comarca del Maresme no fou una accepció i és notà, per exemple, en la tradició dels gegants. Viles com **Argentona, Vilassar de Dalt, Mataró, El Masnou, Calella, Arenys de Mar** o **barri dels Abells de Canet**, amb presència de gegants, els recuperen per dotar-los d'un nou aire festiu. Altres municipis, per tal de recuperar la seva identitat, construeixen els seus propis gegants: **Premià de Mar, Caldes d'Estrac, Alella, Dosrius o Òrrius**. Més tard (a mitjans dels 1980) els seguirien municipis com **Pineda de Mar, Arenys de Munt, Teià, Cabrils, Sant Vicenç de Montalt, Llaveneres** o **Canet** vila. De tot aquest augment demogràfic en sorgiren associacions, sense ànim de lucre, que vetllaven per les figures. D'aquesta manera, cada associació, o colla, organitza, durant la Festa Major del seu poble, una trobada de gegants. Es per això que els pobles convidaven gegants veïns a la seva festa. D'aquesta manera es creava un important intercanvi entre les colles de tota la comarca i també d'arreu del país. (*Continuarà...*)

Xavier Navarro—Colla de Geganters de Badalona



Final de festa de la 2a trobada de Vilassar de Dalt. Foto: Arxiu Geganters de Vilassar de Dalt.



Trobada dels anys 80 a Dosrius. Foto: Arxiu Geganters Dosrius

GRAN REPRESENTACIÓ MARESMENCA A LES FIRES DE SANT NARCÍS A GIRONA

El passat 7 de Novembre es va celebrar la Trobada de Gegants dins les Fires de Sant Narcís de Girona organitzada per Fal·lera Gironina, i que va comptar amb una ampla representació de Colles Geganteres del Maresme.

Fins al Parc del Migdia es van traslladar les Colles Geganteres de Sant Vicenç de Montalt, Caldes d'Estrac, Arenys de Mar, Pineda de Mar i Palafrúls, juntament amb altres colles com les de Cassà de la Selva, Cardedeu, Figueres, Parets del Vallès, Castellfollit de la Roca o Molins de Rei, que van fer les delícies dels més petits... I no tant petits.

Des de les 10:00 van anar arribant els convidats que van gaudir d'un bon esmorzar a base de pa amb tomàquet, botifarra i cansalada fins a les 11:30 que va arrencar tota la comitiva encapçalada per la colla Fal·lera Gironina, amb en Carlemany, l'Anna Gironella, els capgrossos i els bastoners, i tancada per la Colla Gegantera del Vacarisses, amb en Miquel d'Amat, na Francesca de Fivaller i la vaca xula.

Va ser una cercavila animada, amena i amb els carrers plens de petits i grans que esperaven la passada de totes les Colles convidades. La cercavila va sortir del Parc del Migdia i va travessar el Carrer Oriol Martorell i va continuar per Emini Grahit, Cor de Maria, Carrer de la Creu, Joan Maragall, Pompeu Fabra i vam travessar la Plaça Catalunya per endinsar-nos per Passeig General Mendoza per acabar a la Plaça Calvet i Rubalcaba on hi estaven esperant les demés figures de Girona, en Fèlix, l'Àngels, i el Gegant de tres caps, en Gerió.

Una vegada tots els convidats estaven a plaça i havien sigut presentats, el mateix grup que havia amenitzat l'esmorzar van fer sonar els seus instruments i va animar a ballar a tota la plaça, des de els més petits fins als més gegants que juntament amb una pluja de mosques de paper va servir per clausurar la Trobada de Gegants de les Fires de Sant Narcís de Girona 2010.

Text i fotos : Aitor Garrido—Colla de Geganters de Laietània



4t. SOPAR DE CAPS DE COLLA



El divendres 26 de novembre va tenir lloc el quart sopar de Caps de Colla a la seu oficial : el Restaurant l'Encanteri d'Arenys de Munt.

A la part d'animació, la Roser i l'Anna Maria van confeccionar un test frikigeganter del Maresme per posar a prova els coneixements dels caps de colla de la comarca.

Amb la música de "perduts en la immensa mar blava" van dedicar una cançó de comiat a l'Agnès Julià, vocal sortint de la comarca, i com ja és habitual, després del sopar, ball, gresca i a la discoteca.

A algunes fins i tot els hi van sortir banyes !!!



CANÇÓ PER L'AGNÈS

*A la comarca del Maresme
Fa poc hem canviat de vocal
I ara toca acomiadar-nos,
De l'Agnès, de Premià de Dalt.*

*Brindem, brindem,
Per una vocal que ho ha fet molt bé !
Brindem, brindem,
Per el Maresme Geganter.*

*Volem agrair-te la feina,
Tots els mals de cap que has passat,
Les hores en juntes eternes
I els quilòmetres que has voltat*

*Brindem, brindem,
Per una vocal que ho ha fet molt bé !
Brindem, brindem,
Per el Maresme Geganter.*

*Amunt amb les copes de cava,
Brindem per l'Agnès Julià
La "veu" de la nostra comarca,
La nostra líder per un any.*

*Brindem, brindem,
Per una vocal que ho ha fet molt bé !
Brindem, brindem,
Per el Maresme Geganter.*



GEGANTS I MÉS GEGANTS A CALDES D'ESTRAC

Les dues trobades geganteres del 2010 a Caldes d'Estrac van portar fins aquest poble ni més ni menys que vint colles geganteres d'arreu de Catalunya.

A la trobada d'estiu, el 4 de setembre, van animar la cercavila les colles de Sant Antoni de Vilamajor, Aiguafreda, Taradell, Canet de Mar, Barceloneta, Lliçà de Munt, Hostalets de Balenyà, Prats de Lluçanès, Arenys de Mar, Arenys de Munt, Carretero de Mataró, Premià de Dalt i Sant Miquel de Balenyà, i a la festa major petita de Santa Llúcia, el diumenge 12 de desembre pel matí, les colles convidades van ser Navarclés, La Llagosta, Vilassar de Dalt, Corbera de Llobregat, Fal.lera Gironina, El Masnou, i la colla d'Espolla, acompanyant a la colla de Geganters de Caldes d'Estrac.

I com sempre, la Colla va preparar per tots els seus convidats un magnífic tiberi !!!

Text i fotos : Roser Ercilla

*Colla de Geganters de
Caldes d'Estrac*





GEGANTS I FIGURES FESTIVES A MATARÓ.

Tots els gegants de Mataró per primera vegada catalogats en un llibre

Títol: *Gegants i figures festives a Mataró. Cercavila per la història i plantada al segle XXI*

Autors: Nicolau Guanyabens, Pol Ducable, Maria Salicrú-Maltas, Toni Braza, Coral Mas

Fotografies: Anna Romeu

Edita: Coordinadora de colles geganteres de Mataró, 2010

Format: 24 per 34 cm. 408 p. PVP: 40€

Des de fa anys Mataró viu un revifament de la cultura popular a través d'una singular i particular expressió local del fet geganter, un esclat de figures significatiu que no té equivalent en cap altre ciutat de Catalunya. Amb els anys, aquest auge geganter mataroní ha assolit una major potencialitat i unes perspectives de futur que semblen il·limitades.

Per tal de tenir constància documental d'aquest singular fenomen, i emmarcat dins dels actes de celebració del seu desè aniversari, la Coordinadora de colles geganteres de Mataró, entitat nascuda l'any 2000, ha posat punt i final a aquest 2010 amb la publicació d'un voluminós llibre que, a banda d'incloure una valiosíssima introducció històrica que ressegueix el fil argumental de les anomenades figures institucionals, fins a desembocar en les figures no institucionals, és a dir, les del teixit ciutadà, recull i cataloga totes les figures que té i ha tingut la ciutat, tant les actuals, les que ja no són en actiu, com també les que ja han desaparegut.

Aquest ambiciós projecte va néixer fa tres anys de la mà d'una comissió creada dins de la Coordinadora, la qual va encarregar a un equip d'experts autors la recerca històrica i la redacció dels textos, com també les fotografies. Nicolau Guanyabens, Pol Ducable, Maria Salicrú-Maltas, Toni Braza i Coral Mas als textos, i Anna Romeu a les fotografies actuals, són els creadors de les més de 400 pàgines que integren la publicació.

La publicació es divideix en dos grans blocs. El primer serveix com a introducció històrica del fet geganter de la ciutat des de tots els seus vessants, i el segon és el que integra el catàleg de figures pròpiament.

El primer d'aquests dos blocs s'estructura de la següent manera:

Gegants i figures institucionals. Tradició i modernitat.

Nicolau Guanyabens ens introdueix en el temps i en l'espai les figures anomenades institucionals, des del seu origen fins a l'actualitat.

Els gegants del teixit ciutadà de Mataró.

Per primera vegada s'explica i es documenta l'origen i el desenvolupament dels gegants no institucionals a Mataró, els anomenats gegants del teixit ciutadà. Pol Ducable, l'autor del segon capítol d'aquest bloc, fa una profusa investigació i recerca sobre aquest aspecte del fet geganter de la ciutat.

L'acompanyament musical dels gegants a Mataró.

Sovint oblidem les característiques d'un element essencial i imprescindible per entendre la particularitat festiva del fet geganter i tot el ritus que l'envolta: la música.

L'etnomusicòloga Maria Salicrú-Maltas desgrana i sintetitza l'origen i evolució de l'acompanyament musical de les figures mataronines.

Constructors de gegants i figures.

Per acabar amb aquest primer bloc, Nicolau Guanyabens ens explica i ens situa les diverses personalitats que s'han dedicat a construir i restaurar gegants.

Després d'aquesta contextualització historicosocial del fet geganter mataroní, que constitueix el primer bloc, arribem a la segona part del llibre, el plat fort d'aquest voluminós compendi. Aquest segon bloc l'integra el catàleg de figures de la ciutat:

Figures de Mataró. El catàleg.

Amb el propòsit de documentar i inventariar totes les figures festives de Mataró, tant les actuals com les que ja no existeixen, Toni Braza i Coral Mas recullen en aquest catàleg prop de 300 figures entre gegants, nans, capgrossos i bestiari divers. Degut a les seves dimensions i característiques, i per tal de poder traslladar totes aquestes dades sobre el paper amb condicions òptimes per a la seva classificació i cerca, Braza i Mas divideixen el catàleg en vuit grups:

1. *Figures Institucionals*; 2. *Gegants de grups d'animació i teatre*; 3. *Gegants d'esplais*; 4. *Gegants de carrers, veïnats i barris*; 5. *Gegants d'entitats diverses*; 6. *Gegants d'escoles i altres centres educatius*;

7. *Figures particulars*; 8. *Altres gegants i figures*

En tots i cadascun d'ells, a excepció de l'últim grup en què s'hi inclouen figures de les quals pràcticament només se'n té constància fotogràfica, es repassen les dades tècniques de les figures —nom, vestuari, constructor, any de construcció, entitat responsable, etc.—, i se'n recullen les referències històriques i les anècdotes.

La fotògrafa Anna Romeu és qui, amb la seva càmera, posa les imatges actuals de les figures al llarg de tota la publicació, encara que les seves fotografies conviuen lògicament amb les d'altres fotògrafs que en el seu moment van immortalitzar les figures moltes de les quals actualment ja no hi són.

Per completar l'esplèndida feina duta a terme pels autors, la publicació s'acompanya d'un índex onomàstic, d'una extensa bibliografia i d'un annex documental en forma de coda del capítol de l'acompanyament musical, en el qual s'hi inclou una selecció discogràfica i l'edició de dues partitures.

De ben segur que aquesta magnífica publicació es convertirà d'aquí a poc temps en un manual de referència per al món geganter de tot Catalunya. De moment, però, la podem gaudir i degustar, tot aprofitant per felicitar la Coordinadora de colles geganteres de Mataró per l'excel·lent feina feta.

Toni Cruanyes

Colla Gegants d'Iluro



Foto esquerra: XVI Trobada de Gegants del Maresme a Mataró, 2006. *Autor: Carles Villar*

Foto dreta: El flabiolaire Quirze Perich i Iglesias. Les Santes, 1977. *Autor: Ramon Arnau Comabella.*

MARESME GEGANT

25è. ANIVERSARI DELS GEGANTS DE SANT VICENÇ DE MONTALT

Tot i la “fresqueta”, Sant Vicenç ha viscut un esclat de festa i cultura, omplint els carrers de gegants, capgrossos, grallers, timbalers, en un acte de molta participació popular. 12 colles geganteres vingudes d'arreu de Catalunya han fet que petits i grans gaudissin amb les ballades de gegants, amb la simpatia dels capgrossos o la música tradicional. Tenint en compte, que per primera vegada la ONCE Catalunya, ha participat amb discapacitats en una trobada de gegants, en la que alguns d'ells, s'han vist en cor, de portar gegants.

La Trobada de Gegants, ha servit per donar el tret de sortida als actes programats per tot l'any 2011, en la que l'acte central serà el proper mes d'agost, amb un espectacle per commemorar els 25 anys d'En Bòbul i Na Margari-dassa, així com de la colla de geganteres.



Text i fotos : Colla de Geganteres i Grallers de Sant Vicenç de Montalt

TROBADA A SANT VICENÇ DELS HORTS

El passat 23 de Gener, la Colla Geganterera d'Iluro es va traslladar fins a Sant Vicenç dels Horts per gaudir, juntament amb els Gegants de la població, de la Festa Major d'Hivern dedicada a Sant Vicenç. De bon matí, cap a 2/4 de nou arribàvem a la població on ja ens esperaven alguns membres de la colla per acompanyar-nos fins a l'esmorzar. Després era l'hora de descarregar l'Iluro, l'Alarona i l'Iluret, que després de tres mesos tenien una ganes boges de tornar a ballar pels carrers.

Una vegada les figures estaven ben plantades davant la Casa Gran de Sant Vicenç, la festa ens animava a visitar la Fira Medieval instal·lada als voltants de l'església i pels carrerons propers. Ben puntuals, en Vicenç i na Coloma

encapçalats pels músics de la colla i la Gegantona Roseta, es van començar a enfil·lar carrer amunt per obrir pas a tots els seus convidats.

Va ser una cercavila concorreguda i amb força gent a les places i carrers per on passava la comitiva fins arribar a l'Ajuntament, ple de gom a gom i una Colla de Geganteres que ens donava la benvinguda com a bons amfitrions.

Una vegada tots a plaça vam realitzar una ballada final, on vam poder veure un Vicenç més animat que mai lluint la seva espasa nova, i un Iluret amb poques ganes de tornar al remolc. A banda dels Gegants d'Iluro també van assistir els Gegants del Prat i els Gegants de Paldejà.

Foto i extracte de l'article d'Aitor Garrido.



AGENDA GEGANTERA

5 de febrer : Assemblea General de l'ACGC a Manlleu.

15, 16 i 17 d'abril : 26a. CIUTAT GEGANTERA a La Seu d'Urgell.

1 i 2 d'octubre : FIRA DEL MÓN GEGANTER a Ulldecona.

20 de novembre : 21a. TROBADA de la Coordinadora del Maresme a Sant Andreu de Llavaneres.

PROGRAMA DE RÀDIO “FAL.LERA GEGANTERA”

El programa Fal.lera Gegantera, que s'emet per Ràdio Mataró 89.3 o a la web : www.mataroradio.cat, i que dirigeix l'Enric Serra amb la col.laboració de la Roser Ercilla, ha emès durant l'any 2010 els següents programes i continguts:

1r. Programa : (Colla de Geganters de Pineda de Mar)

2n. Programa : (Colla de Geganters d'Arenys de Munt)

3r. Programa : (Colla de Geganters de Teià)

4t. Programa : (Colles de Vilassar de Dalt, Manlleu i Coordinadora de Mataró)

5è. Programa : (20è. Aniversari Colla d'Iluro i valoració Ciutat Gegantera)

6è. Programa: (Colla de Caldes d'Estrac (sopar) i Vilassar de Dalt)

7è. Programa: (Fira del Món Geganter a Calella)

8è. Programa: (Recordatori agenda dels mesos de juliol/agost/setembre)

9è. Programa: (Colla de Calella pel 75è. Aniversari)

10è. Programa : (25è. Aniversari ACGC a Vic i Trobada de la Coordinadora del Maresme a Badalona)



Si voleu estar ben

Infomats Escolteu FAL.LERA GEGANTERA !!!!!!!

Butlletí informatiu editat per la Coordinadora de Geganters del Maresme

Núm. 9 — gener 2011

Podeu fer arribar les vostres informacions o suggeriments a :

annagambin@telefonica.net

Han col.laborat en aquest número : Xavier Navarro—Colla de Geganters de Badalona; Aitor Garrido—Colla de Geganters de Laietània; Roser Ercilla, Colla de Geganters de Caldes d'Estrac; Toni Cruanyes— Colla de Gegants d'Iluro; Colla de Geganters i Grallers de Sant Vicenç de Montalt.

Vocals de la Coordinadora : Albert Abellán i Marià Parera.